

In IOP Conference Series: Earth and Environmental Science (Vol. 915, No. 1, p. 012025). IOP Publishing.

3. Kharazishvili, Y., Kwilinski, A., Bugayko, D., Hryhorak, M., Butorina, V., & Yashchyshyna, I. (2022). Strategic scenarios of the post-war recovery of the aviation transport sustainable development: The case of Ukraine. *Virtual Economics*, 5(3), 7-30.

УДК 656

ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВИХ ТРЕНДІВ В УПРАВЛІННІ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАННЯ ПРОМИСЛОВИХ КОМПАНІЙ

Антон Гапонов

Державний університет «Київський авіаційний інститут», Київ

Науковий керівник – Олена Паливода, д.е.н., проф

Ключові слова: ланцюги постачання, управління, промисловість, логістика

Ознаками сучасного економічного середовища є зростаюча напруженість у торгівлі, посилення регулятивної уваги до викидів Score 3, а також конкуренція за корисні копалини, повторення екстремальних погодних явищ та трудові конфлікти. Все зазначене призводить до того, що компанії переорієнтують свої ланцюжки поставок у регіони з низьким геополітичним ризиком і надійними показниками низьковуглецевого та сталого розвитку. Незважаючи на те, що у 2024 р. обсяги світової торгівлі продовжували зростати, вони супроводжувалися збільшенням напруженості, яка похитнула довіру її учасників та викликала перебудову глобальних ланцюжків поставок (табл. 1).

Таблиця 1

Зміни в міжнародній торгівлі протягом 2024 р.

Збільшення торговельної залежності		Щорічні зміни	Зменшення торговельної залежності		Щорічні зміни
<i>залежний</i>	<i>залежний від</i>		<i>залежний</i>	<i>залежний від</i>	
Російська федерація	Китай	3.7%	Російська федерація	ЄС	-5.1%
Бразилія	Китай	2.1%	Австралія	Японія	-2.4%
Російська федерація	Індія	1.8%	Філіппіни	Китай	-2.4%
Малайзія	США	1.7%	Таїланд	Японія	-1.3%
В'єтнам	США	1.4%	Республіка Корея	Китай	-1.1%
Республіка Корея	США	1.2%	Бразилія	ЄС	-0.6%

Японія	США	1.0%	Великобританія	Китай	-0.6%
США	Мексика	0.4%	В'єтнам	Китай	-0.6%
ЄС	США	0.3%	Китай	ЄС	-0.5%
Великобританія	США	0.2%	США	Китай	-0.4%

Джерело: [1]

Глобальні тенденції взаємозалежності сформуються як результат геополітичних та економічних факторів. Зокрема, світові тренди визначалися запровадженням з боку США протягом 2024 р. вищих тарифів на китайські джерела сонячної енергії та електромобілі. Передбачається, що Китай відповість запровадженням мита або іншими експортними обмеженнями. Наприклад, у січні 2025 р. Китай запропонував заборонити експорт катодів акумуляторів і технологій обробки літію [2]. Інші країни також посилюють торговельні бар'єри.

Багато розвинених країн хочуть наблизити виробництво до дому, щоб зміцнити економічні можливості та національну безпеку, створивши можливості для сусідніх країн з економікою, що розвивається. Мексика, наприклад, хоче бути головним гравцем у ланцюжках поставок США. «Решорінг» та «ніаршорінг» стали основними інструментами посилення показників стійкості компаній у 2024 р.. Країни прагнуть забезпечити собі доступ до найважливіших корисних копалин, оскільки енергетичний перехід прискорюється і країни прагнуть забезпечити критичні корисні копалини, необхідні для декарбонізації. Китайські компанії домінують на ринку багатьох найважливіших корисних копалин, що ускладнює конкуренцію компаніям в інших країнах. У відповідь уряди розширюють зусилля, щоб зміцнити свої потужності з критичних корисних копалин. Зокрема, чотирнадцять країн і ЄС створили Партнерство з безпеки корисних копалин для сприяння відповідальним ланцюгам поставок [3]. Ланцюжки постачання також змінюються завдяки зусиллям уряду скоротити викиди. У січні 2024 р. ЄС розповсюдив свою систему обмежень і торгівлі на судна, які заходять у порти ЄС, зобов'язавши використовувати екологічно чисте авіаційне паливо (SAF) для частини палива для літаків, починаючи з 2025 року, і прийнявши Механізм коригування кордонів викидів вуглецю (CBAM) для імпорту різних вуглецевмістких продуктів на 2026 рік.

Висновки

Компаніям, які прагнуть реагувати на сучасні зміни ланцюга поставок, варто дотримуватися таких дій:

1. Ретельно відстежувати розвиток торгівлі для моніторингу ризиків та визначення ситуацій, коли виникає необхідність перенесення виробництва в нові регіони.

2. Розширювати зусилля щодо розкриття та розгляду викидів Scope 3 у постачальників для контролю за наслідками та для об'єднання зусиль з аналогами задля скорочення ланцюгів постачання.

3. Управляти ініціативою «цифровий паспорт продукту» відповідно до нових нормативних актів, а також співпрацювати з партнерами для масштабування впливу, особливо пріоритетних продуктів, таких як батареї, текстиль і упаковка.

Список використаних джерел:

1. The Path Forward for Sustainable Business. 2025 Annual trends report. January 2025. URL:https://www.erm.com/globalassets/documents/insights/ermsi_annual-trends-report-2025-4.pdf (Last accessed: 25.03.2025)
2. Su H. 2024. China Proposes Export Ban on Battery Cathode and Lithium Processing Technology — Here Are the Specifics. URL: <https://www.metal.com/en/newscontent/103121013> (Last accessed: 25.03.2025)
3. U.S. Department of State. Minerals Security Partnership. URL: <https://www.state.gov/minerals-security-partnership/> (Last accessed: 25.03.2025)